

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Ndc/58/2023
Identifikačné číslo spisu: 1723200582
Dátum vydania rozhodnutia: 24.01.2024
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Zemková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2024:1723200582.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti súdu o maloletého Z. N., narodeného XX. O. XXXX, zastúpeného opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok, matky G. Š., nar. XX. W. XXXX, Z. XXXX/XX, A., otca O. A., rod. N., nar. XX. O. XXXX, S. XX, N., o úprave styku s maloletým a úprave výšky výživného k maloletému synovi, vedenej na Okresnom súde Pezinok pod sp. zn. 51P/25/2023, na Krajskom súde v Trnave pod sp. zn. 11Ncp/10/2023, a na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 8NcC/23/2023 a o nesúhlase Krajského súdu v Bratislave s postúpením mu veci Krajským súdom v Trnave, takto

rozhodol:

Na prejednanie a rozhodnutie veci vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 8NcC/23/2023 je p r í s l u š n ý Krajský súd v Trnave.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave predložil vec Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) z dôvodu nesúhlasu s postúpením mu veci Krajským súdom v Trnave podľa § 6 ods. 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“) majúc za to, že vecne a miestne príslušným na prejednanie sporu o miestnu príslušnosť medzi Okresným súdom Bratislava III a Okresným súdom Pezinok je v danom prípade Krajský súd v Trnave a to z nasledovných dôvodov:

2. V dôsledku zmeny zákona č. 161/2015 Z. z. zákonmi č. 150/2022 Z. z., č. 398/2022 Z. z., s účinnosťou od 1. júna 2023 vo veciach podľa prvej hlavy a tretej hlavy druhej časti, tretej časti a štvrtej časti CMP nie je kauzálna a funkčne príslušný Krajský súd v Bratislave rozhodnúť o odvolaniach vo veciach napadnutých na Krajský súd v Bratislave do 31. mája 2023; ani vo veciach napadnutých na Krajský súd v Bratislave po 1. júni 2023, v ktorých bolo podané odvolanie do 31. mája 2023. Zákonodarca nezveruje Krajskému súdu v Bratislave dokončiť konania začaté a právoplatne neskončené do 31. mája 2023; vrátane súvisiacich konaní (obnova konania, rozhodnutie o príslušnosti, o námietke zaujatosti). Ustanovenie § 396b CMP (procesný právny predpis v znení účinnom od 1. júna 2023) rieši len vecnú a miestnu príslušnosť súdu; nerieši kauzálnu ani funkčnú príslušnosť. S účinnosťou od 1. júna 2023 zákonodarca zveril konanie vo veciach podľa prvej hlavy a tretej hlavy druhej časti, tretej časti a

štvrtjej časti CMP Mestskému súdu Bratislava II (§ 3 ods. 3 CMP v znení účinnom od 1. júna 2023) a jeho obvod tvorí územný obvod okresov Bratislava I, Bratislava II, Bratislava III, Bratislava IV, Bratislava V (§ 2 ods. 2 zákona č. 371/2004 Z. z. v znení účinnom od 1. júna 2023), (o.i.) a tiež konania o riadnom opravnom prostriedku Krajskému súdu Trnava (§ 3 CMP v znení účinnom od 1. júna 2023). V žiadnom právnom predpise v súvislosti so „súdnou mapou“ zákonodarca neurčil, že týmto súdom prvej inštancie vo vyššie označených konaniach je (má byť) nadriadený súd - Krajský súd v Bratislave (len) pre konanie o miestnej príslušnosti, o námietke zaujatosti, o obnove konania; resp. žeby zákonodarca vylúčil Krajský súd v Trnave z rozhodovania o miestnej príslušnosti, o námietke zaujatosti, o obnove konania, vo veciach podľa prvej hlavy a tretej hlavy druhej časti, tretej časti a štvrtjej časti CMP. Je potom právne irelevantné, že Okresný súd Pezinok a aj Okresný súd Bratislava III patria do územného obvodu Krajského súdu v Bratislave (§ 3 ods. 2 zákona č. 371/2004 Z. z. v znení účinnom od 1. júna 2023), je tiež právne irelevantné, že Krajský súd v Bratislave je Okresnému súdu Bratislava III odvolacím a aj nadriadeným súdom v inej právnej agende, napr. občianskoprávnej. Vzhľadom na uvedené Krajský súd v Bratislave zastáva názor, že vo veciach podľa prvej hlavy a tretej hlavy druhej časti, tretej časti a štvrtjej časti C.m.p. od 1.6.2023, „v súvislosti so súdnou mapou“, je odvolací súd zároveň aj súdom nadriadeným; v tomto prípade je to Krajský súd v Trnave.

3. Podľa čl. 3 ods. 1 CMP ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa toho ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci.

4. Podľa čl. 3 ods. 2 CMP, ak takéhoto ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by prijal, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon, tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej vedy a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít.

5. Podľa § 5 CMP súd aj bez námietky skúma príslušnosť počas celého konania.

6. Podľa § 6 ods. 1 CMP ak súd zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi vec príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom účastníkov.

7. Podľa § 6 ods. 2 CMP ak súd, ktorému bola vec postúpená, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú sudy viazané.

8. Podľa § 3 ods. 5 písm. b/ CMP na konanie o odvolaní proti rozhodnutiu vo veciach podľa prvej hlavy a tretej hlavy druhej časti, tretej časti a štvrtjej časti vydanému okresným súdom so sídlom v obvode Krajského súdu v Bratislave a Krajského súdu v Nitre je príslušný Krajský súd v Trnave.

9. Podľa § 396b CMP konania začaté a právoplatne neskončené do 31. mája 2023 sa dokončia na súdoch vecne a miestne príslušných podľa predpisov účinných do 31. mája 2023; to neplatí, ak podľa osobitného predpisu výkon súdnictva prechádza z vecne a miestne príslušného súdu na iný súd.

10. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

11. Najvyšší súd, ktorý je ako súd spoločne nadriadený Krajskému súdu v Trnave a Krajskému súdu v Bratislave podľa § 6 ods. 2 CMP príslušný na rozhodnutie o príslušnosti, posúdil dôvodnosť nesúhlasu s postúpením a dospel k záveru, že nesúhlas Krajského súdu v Bratislave s postúpením veci je dôvodný.

12. Z obsahu spisu vyplýva, že vec bola pôvodne vedená na Okresnom súde v Pezinku, následne na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 40P/64/2023. Okresný súd Bratislava III preniesol späť svoju

miestnu príslušnosť na Okresný súd Pezinok uznesením č. k. 40P/64/2023-63 zo dňa 3. mája 2023. Okresný súd Pezinok s prenesením príslušnosti nesúhlasil a preto dňa 25. júla 2023 predložil svoj nesúhlas na rozhodnutie Krajskému súdu v Trnave. Krajský súd v Trnave, na ktorom bola vec vedená pod sp. zn. 11NcP/10/2023, postúpil vec Krajskému súdu v Bratislave s odkazom na ustanovenie § 6 ods. 1 CMP ako súdu nadriadenému podľa ustanovenia § 3 ods. 2 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov podľa § 112 ods. 2 CMP; dôvodil tiež ustanovením § 2 ods. 2 zákona č. 371/2004 Z. z., § 3 ods. 5 písm. b/ CMP.

13. Najvyšší súd upriamuje pozornosť na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 4. mája 2010 sp. zn. III. ÚS 72/2010 publikovaný v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 20/2010, v zmysle ktorého nevyhnutnou súčasťou rozhodovacej činnosti súdov, ktorá zahŕňa aplikáciu abstraktných právnych noriem a to vzhľadom na špecifickú povahu konaní na konkrétne okolnosti individuálnych prípadov, je zisťovanie obsahu a zmyslu právnej normy uplatňovaním jednotlivých metód právneho výkladu.

14. Je nesporné, že funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní proti rozhodnutiu vo veciach podľa prvej hlavy a tretej hlavy druhej časti, tretej časti a štvrtej časti vydanému okresným súdom so sídlom v obvode Krajského súdu v Bratislave a Krajského súdu v Nitre je Krajský súd v Trnave (§ 3 ods. 5 písm. b/ CMP). Nadriadený súd nie je v CMP ani CSP definovaný, no s prihliadnutím i na špecifickú povahu týchto konaní pri aplikácii vyššie citovaného ust. čl. 3 ods. 2 CMP (s poukazom na zachovanie princípov všeobecnej spravodlivosti a princípov, na ktorých spočíva tento zákon, tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov) možno dospieť k záveru, že i v tejto veci bude nadriadeným súdom Krajský súd v Trnave (kauzálny nadriadený súd). Opačný záver by sa priecil účelu súdnej reformy (popieral by jej zmysel). Tu treba mať na zreteli aj zachovanie plynulosti a rýchlosti konania. Nie je možné vykladať pojem nadriadený súd v danom prípade inak, než vychádzajúc z uvedených princípov.

15. Najvyšší súd vzhľadom na vyššie uvedené konštatuje, že nesúhlas Krajského súdu v Bratislave s postúpením mu veci Krajským súdom v Trnave je dôvodný, preto rozhodol tak, ako vyplýva z výroku tohto uznesenia.

16. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.